

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4048/2528

พนักงานอัยการ ประจำศาลแขวงอุรธานี
นาง หวาหรือทวา คำวาทหรือนางพรณี
มนตชัยภูมิ

โจทก์
จำเลย

ป.อ. มาตรา 137, 267, 268

ป.วิ.อ. มาตรา 134

การ ที่จำเลยเป็นคนสัญชาติญวนไม่เคยมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หลังหนึ่งเลยแล้วไปแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ควบคุมทะเบียน จดข้อความเท็จลงในทะเบียนบ้านอีกหลังหนึ่งว่า จำเลยเป็นคนสัญชาติไทย ย้ายมาจากบ้านที่จำเลยไม่เคยมีชื่ออยู่นั้น การกระทำของจำเลย ย่อมเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 267 โจทก์ฟ้องว่าจำเลยบังอาจแจ้งความเท็จต่อ นายทะเบียนเขตคูสิตว่า จำเลยมีสัญชาติไทย ขอทำบัตรประชาชนคนไทยและนายทะเบียนเขต คูสิต ได้ออกบัตรประจำตัวประชาชนให้จำเลยอันเป็นเอกสารราชการซึ่งมีวัตถุประสงค์ สำหรับใช้เป็นหลักฐานยืนยันตัวบุคคลและสัญชาติ โดยประการที่น่าจะเกิด ความเสียหายแก่นายทะเบียนเขตคูสิตนั้น เมื่อปรากฏว่าบัตรประจำตัวประชาชน ที่เจ้าพนักงานออกให้ นั้น ไม่มีการ จดข้อความเท็จที่ว่าจำเลยมีสัญชาติไทย ลงไว้กรณีจึงไม่ครบองค์ประกอบที่จะเป็นความผิดตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 267 จำเลยคงมีความผิดฐานแจ้งความเท็จ แก่เจ้าพนักงานตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 เท่านั้น

การที่จำเลยซึ่ง ถูกเจ้าหน้าที่จับกุมในข้อหาว่าเป็นคนญวนอพยพ หนีจากเขตควบคุมให้ การปฏิเสธพร้อมทั้งแสดงบัตรประจำตัวประชาชน ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดูนั้นเป็นการปฏิเสธใน ฐานะผู้ต้องหาแม้ข้อความ ที่จำเลยให้การนั้นจะเป็นเท็จก็ไม่เป็นความผิดฐานแจ้งความเท็จ ตาม ประมวลกฎหมายอาญามาตรา137 และจะเอาผิดแก่จำเลยฐาน ใช้ หรืออ้างเอกสารอันเกิดจากการ กระทำผิดฐานแจ้งให้เจ้าพนักงาน จดข้อความเท็จลงในเอกสารราชการตามประมวลกฎหมาย อาญา มาตรา 268 ก็ไม่ได้เช่นกัน

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยเป็นคนฉวยโอกาส กระทำผิดกฎหมายหลายกรรม ขอให้ลงโทษตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137, 267, 268, 91 และริบบัตรประจำตัวประชาชนของกลาง

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามฟ้อง ให้ลงโทษตามฟ้องข้อ (ก)
จำคุก 6 เดือน ลงโทษตามฟ้องข้อ (ข)(ค) จำคุก 6 เดือน ริบบัตรประจำตัวประชาชนของกลาง

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ยกฟ้อง

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริงว่าจำเลยเป็นคนสัญชาติญวน ชื่อนางทวา คำวทเกิดที่ประเทศอินโด
จีน เข้ามาในประเทศไทย เมื่อ พ.ศ. 2489 มาอยู่ที่จังหวัดหนองคาย ต่อมา พ.ศ. 2510 จำเลยยื่นคำ
ขอเปลี่ยนบัตรประจำตัวญวนอพยพจากจังหวัดหนองคายไปอยู่ที่จังหวัด อุตรธานี ต่อมาวันที่ 26
กุมภาพันธ์ 2516 จำเลยแจ้งต่อนายทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองอุตรธานีว่าจำเลยชื่อนางพรณี
มนชัยภูมิ ได้ย้ายเข้ามาอยู่บ้านเลขที่ 25/30 ถนนศรีชมชื่นตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุตรธานี
จังหวัดอุตรธานี โดยย้ายมาจากบ้านเลขที่ 9/19 ถนนข้างอำเภอ ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง
อุตรธานี ซึ่งเป็นความเท็จเพราะไม่ปรากฏว่าเคยมีคนชื่อพรณี มนชัยภูมิ อยู่ในบ้านเลขที่ 9/19
ดังกล่าวเลยปี พ.ศ. 2520 นายอุดมได้แจ้งย้ายจำเลยเข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานครต่อมาวันที่ 7
กุมภาพันธ์ 2521 จำเลยได้ยื่นคำขอมิหรือเปลี่ยนบัตรประจำตัวประชาชนต่อเจ้าพนักงานเขต
ดุสิต โดยอ้างว่าจำเลยเป็นคนสัญชาติไทย เจ้าพนักงานได้ออกบัตรประจำตัวประชาชนให้จำเลย
ในนามของนางพรณี มนชัยภูมิ ตามภาพถ่ายเอกสารหมายเลข 5 ต่อมา พ.ศ. 2524 เจ้าหน้าที่ตำรวจ
ได้จับกุมตัวจำเลยในข้อหาญวนอพยพหลบหนีจากเขตควบคุมจำเลย ให้การปฏิเสธ โดยแสดง

บัตรประจำตัวประชาชนหมายเลข ๕ ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อแสดงว่าจำเลยไม่ใช่คนฉ้อโกงแล้ว
วินิจฉัยปัญหาข้อ กฎหมายว่า ตามฟ้องข้อ (ก) การที่จำเลยเป็นคนสัญชาติฉ้อโกงไม่เคยมีชื่ออยู่ใน
ทะเบียนบ้านเลขที่ 9/19 ถนนข้างอำเภอตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี แล้วจำเลยมาแจ้ง
ให้เจ้าพนักงานเทศบาลเมืองอุดรธานีผู้มีหน้าที่ในการควบคุม ทะเบียนจดทะเบียนจดทะเบียน
ทะเบียนบ้านเลขที่ 25/30 ถนนศรีชมชื่น ในเขตตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัด
อุดรธานี ว่าจำเลยเป็นคนชาติไทย ย้ายมาจากบ้านเลขที่ 9/19 ถนนข้างอำเภอ ตำบลหมากแข้ง
อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานีนั้น การกระทำของจำเลยตามฟ้อง ข้อ (ก)ดังกล่าว ย่อมเป็น
ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 267

ส่วนในฟ้องข้อ (ข) ที่โจทก์กล่าวหาว่า จำเลยบังอาจแจ้งความเท็จต่อนายทะเบียนเขต
คูสิตว่า จำเลยเป็นบุคคลมีสัญชาติไทย ขอให้เจ้าพนักงานออกบัตรประจำตัวประชาชนให้จำเลย
นั้น ปรากฏว่าบัตรประจำตัวประชาชนหมายเลข ๕ ที่เจ้าพนักงานออกให้ นั้นหาได้มีการจดทะเบียน
เท็จที่ว่า นางพรณี มนชัยภูมิมีสัญชาติไทย ลงไว้ในเอกสารนั้นด้วยไม่ ฉะนั้นกรณีจึงไม่เข้า
องค์ประกอบที่จะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 267 ได้ จำเลยคงมีความผิด
ฐานแจ้งความเท็จแก่เจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 เท่านั้น

ในฟ้องข้อ (ค) ที่โจทก์กล่าวหาว่า จำเลยแจ้งความเท็จแก่เจ้าสืบทำรวจสมศักดิ์จึงประไพ
ว่าจำเลยเป็นคนไทยนั้น คดีได้ความตามคำของเจ้าสืบทำรวจสมศักดิ์จึงประไพ เองว่า จำเลยได้
ถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองเชียงใหม่จับกุมตัวส่ง มายังกองกำกับการ
ตำรวจภูธรอุดรธานี ในข้อหาว่าเป็นคนฉ้อโกงพหุพหุจากเขตควบคุม การที่จำเลยให้การปฏิเสธ
พร้อมกับแสดงบัตรประจำตัวประชาชนให้เจ้าสืบทำรวจสม ศักดิ์จึงเป็นการให้การปฏิเสธใน
ฐานะผู้ต้องหา ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 134 ให้สิทธิแก่ผู้ต้องหาจะ
ให้การรับหรือปฏิเสธอย่างใดก็ได้ เมื่อกฎหมายให้สิทธิแก่จำเลยในฐานะผู้ต้องหาไว้เช่นนี้ แม้
ข้อความที่จำเลยให้การนั้นจะเป็นเท็จก็ย่อมจะเอาผิดแก่จำเลยฐานแจ้งความ เท็จตามประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา 137 ไม่ได้และจะเอาผิดแก่จำเลยฐานใช้หรืออ้างเอกสารอันเกิดจากการ
กระทำความผิด ฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานจดทะเบียนจดทะเบียนในเอกสารราชการตามประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา 268 ก็ไม่ได้เช่นกัน

พิพากษาแก้ ลงโทษจำเลยฐานแจ้งให้เจ้าพนักงานจดข้อความลงในทะเบียนบ้านอันเป็น
เอกสาร ราชการ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 267 และลงโทษจำเลยฐานแจ้งความเท็จแก่
เจ้าพนักงานในการขอบัตรประจำตัวประชาชน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137 ธิบของ
กลาง

(ทวี กสิยพงศ์ - เสรี แสงศิลป์ - สวัสดิ์ รอดเจริญ)